

دانشگاه شهروردی و فن مهندسی کالج

نشریه پژوهشن در نسخوارکنندگان

جلد هفتم، شماره سوم، ۱۳۹۸

<http://ejrr.gau.ac.ir>

۲۷-۴۲

تأثیر منابع مختلف نشاسته و اسیدهای چرب بر عملکرد، ترکیبات شیر و قابلیت هضم مواد مغذی در میش‌های قزل دوره انتقال

اصغر محمدیان^۱، *یونس‌علی علی جو^۲ و حامد خلیل وندی^۲

دانشجوی دکتری و آستادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه ارومیه

تاریخ دریافت: ۹۸/۲/۲۵؛ تاریخ پذیرش: ۹۸/۷/۳

چکیده

سابقه و هدف: دوره انتقال در دام‌های شیری به دلیل تغییرات ناگهانی و عمیق فیزیولوژیکی و متابولیکی حین گذر از مرحله غیر شیرواری به دوره شیردهی از اهمیت خاصی برخوردار است. بکارگیری روش‌های مختلف تأمین انرژی با کمک جیره‌های گلوکوزنیک یا لیپوژیک در طی دوره‌های قبل و بعد از زایش راهکارهای اصلی برای اجتناب از توسعه بیماری‌های متابولیکی و افزایش راندمان آبستنی شناخته شده‌اند. هدف از آزمایش حاضر، ارزیابی تأثیر منابع مختلف نشاسته و اسید چرب بر عملکرد، ترکیبات شیر و قابلیت هضم مواد مغذی در دوره انتقال میش‌های قزل بود.

مواد و روش‌ها: بدین‌منظور، آزمایشی با استفاده از ۲۰ رأس میش آبستن نژاد قزل با میانگین ۳ سال سن و میانگین وزن بدن $65 \pm 2/2$ کیلوگرم از ۳۰ روزه مانده به زمان مورد انتظار زایش تا ۳۰ روز پس از زایش، در قالب یک طرح کاملاً تصادفی و با روش فاکتوریل 2×2 اجرا شد. تیمارهای آزمایشی شامل: ۱) جیره بر پایه ذرت + اسیدهای چرب اشباع (مکمل اسید پالمتیک (رومی فت)), ۲) جیره بر پایه ذرت + اسیدهای چرب غیراشباع محافظت شده در شکمبه (مکمل امگا-۳ ماهی (پرشیافت)), ۳) جیره بر پایه جو + اسیدهای چرب اشباع (مکمل اسید پالمتیک)، ۴) جیره بر پایه جو + اسیدهای چرب غیراشباع محافظت شده در شکمبه (مکمل امگا-۳ ماهی) بودند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که تیمارهای آزمایشی اثر معنی‌داری بر قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین، عصاره اتری و خاکستر نداشته است ($P > 0.05$). منبع نشاسته و نوع مکمل چربی اثر معنی‌داری بر مصرف خوراک در قبل و بعد زایش و وزن تولد بره‌ها نداشت ($P > 0.05$). در بعد از زایش اثر منع نشاسته و منع اسیدهای چرب بر تغییرات وزن میش‌ها معنی‌دار بود ($P < 0.05$). به گونه‌ای که در میش‌های تعذیه شده با جیره‌های حاوی دانه جو کاهش وزن بیشتری نسبت به جیره‌های حاوی دانه ذرت مشاهده شد. تولید شیر و پروتئین شیر تحت تاثیر منع نشاسته و نوع مکمل چربی قرار نگرفت ($P > 0.05$). میزان تولید شیر تحت تاثیر هیچ یک از تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت. درصد چربی شیر تیمارهای حاوی دانه جو بصورت معنی‌داری بیشتر از تیمارهای حاوی دانه ذرت بود ($P < 0.05$), و همچنین در بین تیمارهای حاوی دانه جو، تیمار مکمل اسید پالمتیک دارای درصد چربی شیر بیشتری نسبت به تیمار مکمل امگا-۳ بود.

نتیجه‌گیری: نتایج این تحقیق نشان داد که احتمالاً استفاده از دانه ذرت و مکمل اسیدهای چرب اشباع باعث کاهش وزن کمتری در میش‌ها در دوره بعد از زایمان می‌شود.

واژه‌های کلیدی: دانه جو، دانه ذرت، مکمل اسیدهای چرب، دوره انتقال

*نویسنده مسئول: alijoo@urmia.ac.ir

افزایش بخش کربوهیدرات‌های غیر الیافی جیره سبب افزایش تولید پروپیونات می‌شود که می‌تواند ترشح انسولین را تحریک کند (۲۳)، در نتیجه ممکن است غلظت اسیدهای چرب غیر استریفیه و اسید بتاکربوهیدروکسی بوتیرات گردش خون و تری گلیسرید کبدی در دام‌های تغذیه شده با جیره‌های حاوی کربوهیدرات‌های غیر الیافی بالا، کاهش یابد (۴). در دام‌های تغذیه شده با جیره‌های پر غله، خوراندن دانه جو به دلیل نرخ سریع تخمیر آن در مقایسه با دانه ذرت باعث افزایش بروز ناهنجاری‌های گوارشی شده است. در مقایسه با دانه جو سهم بیشتری از نشاسته دانه ذرت ممکن است به روده باریک برسد. از نظر تئوری پذیرفته شده که گوارش و به عبارتی بازدهی مصرف انرژی قابل سوخت و ساز از منبع نشاسته در روده باریک نسبت به زمانی که نشاسته در شکمبه به اسیدهای چرب فرار تبدیل می‌شود، بیشتر است (۴۰). بر این اساس، انتظار می‌رود ماده خشک مصرفی و تولید شیر در گاوها تغذیه شده با جیره‌های بر پایه دانه ذرت بیشتر باشد. در پژوهشی که توسط کارگر و همکاران (۲۰۱۲) انجام گرفت، جایگزینی کامل دانه جو به جای دانه ذرت در جیره گاوها شیری باعث شد که ماده خشک مصرفی در گاوها تغذیه شده با جو تمایل به افزایش داشته و تولید شیر نیز به طور عددی بهبود یابد سرعت بالای تجزیه جو در شکمبه ممکن است باعث افزایش مشکلات گوارشی مانند اسیدوزیس شکمبه‌ای و منتج به افت عملکرد دام می‌گردد اما ذرت که در شکمبه از سرعت تجزیه پایین تری برخوردار است منجر به حفظ اسیدیته شکمبه و کاهش ابتلا به اسیدوزیس می‌گردد (۲۸). تأمین انرژی به شکل چربی به جای کربوهیدرات‌های تواند باعث کاهش تولید پروتئین میکروبی گردد چرا که کربوهیدرات‌ها بعنوان منبع اولیه انرژی برای میکروب‌های شکمبه محسوب می‌شوند و از سوی دیگر افزایش انرژی جیره با افزایش بیش از حد

مقدمه

نسخوار کنندگان در نزدیکی زایمان که از شرایط آبستنی و غیرشیرده به حالت غیر آبستن و شیرده می‌رسند تحت فشارهای متابولیکی شدیدی قرار می‌گیرند (۹). اثرات برنامه‌های تغذیه‌ای اواخر آبستنی و اوایل شیردهی بر متابولیسم و تولید اطراف زایمان در گوسفند بخوبی شناخته شده است (۱۰). بکارگیری روش‌های مختلف تأمین انرژی با کمک جیره‌های گلوکوزنیک یا لیپوژنیک در طی دوره‌های قبل و بعد از زایش راهکارهای اصلی برای اجتناب از توسعه بیماری‌های متابولیکی و افزایش راندمان آبستنی شناخته شده‌اند (۵۲).

مکمل‌های چربی جیره‌ای (لیپوژنیک) می‌توانند تراکم انرژی جیره و مقدار کالری دریافتی دام را بهبود دهند تا کمبود انرژی^۱ به حداقل رسیده و کاهش وضعیت بدنی دام کترل گردد (۱۹). در حالیکه مکمل سازی چربی در بعد از زایش در دام‌های شیری متداول است، در قبل از زایش کمتر مورد توجه قرار گرفته است. علاوه براین، الگوی اسیدهای چرب مکمل‌های چربی بطور موثری می‌تواند غلظت پلاسمایی اسیدهای چرب غیر استریفه را تحت تاثیر قرار دهد (۲۵). اگر مکمل سازی چربی در دوره خشکی شروع شود، اثرات مثبت بیشتری انتظار می‌رود، چرا که یک عادت‌دهی برای خود حیوان و فلور میکروبی شکمبه قبل از شروع دوره شیردهی ایجاد می‌شود (۲۲). اختلافات زیادی در بین نتایج حاصل در مورد استفاده از مکمل‌های چربی در دوره انتقال وجود دارد که می‌تواند ناشی از اختلاف در مقدار و نوع مکمل (نوع اسیدهای چرب) مورد استفاده باشد، همچنین اختلاف در خوش خوراکی انواع مختلف مکمل‌ها نیز می‌تواند در این امر تأثیر گذار باشد (۵۴).

1. Energy gap

شده توسط شرکت دانش بینان کیمیا دانش الوند تامین شد. ترکیب و آنالیز مواد مغذی جیره‌های آزمایشی در جدول ۱ و ۲ و ترکیب اسیدهای چرب مکمل‌های چربی در جدول ۳ آورده شده است. حیوانات در جایگاه‌های انفرادی نگهداری شدند و به صورت آزاد به آب تازه دسترسی داشتند. توزین و تعیین امتیاز وضعیت بدنی میش‌ها (۴۳) در هر دو دوره قبل و بعد از زایش به صورت هفتگی انجام شد. توزین برها بصورت روزانه و از روز دوم بعد از تولد قبل از وعده صحیح با استفاده ترازوی دیجیتالی صورت می‌گرفت. در طول آزمایش جیره‌های آزمایشی به صورت کاملاً مخلوط در دو نوبت صحیح و عصر به حیوانات ارائه می‌شد. مقدار خوراک مصرفی و باقی‌مانده خوراک به طور روزانه ثبت گردید. باقی‌مانده خوراک روز قبل، پیش از خوراک‌دهی نوبت صحیح جمع‌آوری و توزین می‌شد. نمونه‌های خوراک و باقی‌مانده آنها در قبل و بعد از زایش به طور هفتگی جمع‌آوری شده و جهت آنالیز مواد مغذی به آزمایشگاه ارسال می‌گردید. برای اندازه‌گیری قابلیت هضم مواد مغذی هم قبل و هم بعد از زایش در ۵ روز آخر هر دوره، نمونه‌های مدفعه هر دام دوبار در روز در ساعات ۱۲:۰۰ و ۱۹:۰۰ جمع‌آوری و به آزمایشگاه منتقل می‌گردید. قابلیت هضم مواد مغذی به روش خاکستر نامحلول در اسید به عنوان معرف (۵۰)، برآورد شدند. تجزیه شیمیایی نمونه‌های خوراک، پس مانده خوراک و مدفعه بر اساس روش‌های AOAC (۲۰۰۰) انجام گرفت. برای اندازه‌گیری ماده خشک از آون و برای سنجش میزان ماده آلی، از کوره الکتریکی استفاده شد. Foss Electric، پروتئین خام با دستگاه کجل‌دال (Copenhagen, Denmark) چربی خام با دستگاه سوکسله (Soxtec) مدل ۱۰۴۳ و دیواره سلولی و دیواره سلولی بدون همی سلولز با استفاده دستگاه اندازه‌گیری فیبر آنکوم (۷) ۲۰۰/۲۲۰ با روش توصیف شده توسط ون سوست و همکاران (۱۹۹۱)

نشاسته می‌تواند اثرات مضر بر هضم و سلامتی حیوان داشته باشد (۳۶). تحقیقات زیادی در زمینه استفاده از مکمل‌های مختلف چربی و همچنین منابع نشاسته جیره بصورت مجزا و بررسی اثرات آنها در دوره انتقال بر عملکرد تولیدی و متابولیکی دامها انجام شده است ولی مطالعات اندکی به بررسی تاثیر مکمل‌های چربی و منابع مختلف نشاسته و اثرات مقابل آنها پرداخته‌اند. بنابراین هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی تاثیر منبع نشاسته و نوع مکمل چربی بر عملکرد، ترکیبات شیر و قابلیت هضم مواد مغذی در دوره انتقال میش‌های قزل می‌باشد.

مواد و روش‌ها

این پژوهش در مزرعه آموزشی-پژوهشی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه ارومیه با استفاده از ۲۰ رأس میش آبستن نژاد قزل با میانگین ۳ سال سن و میانگین وزن بدن $65 \pm 2/2$ کیلوگرم در قالب طرح کاملاً تصادفی و بصورت آزمایش فاکتوریل 2×2 به مدت ۶۰ روز (۳۰ روز قبل از زایش تا ۳۰ روز بعد از زایش) اجرا گردید. تیمارهای آزمایشی شامل (۱) جیره بر پایه ذرت + مکمل حاوی اسیدهای چرب اشیاع (مکمل اسید پالمتیک (رومی فت))، (۲) جیره بر پایه ذرت + مکمل حاوی اسیدهای چرب غیراشیاع محافظت شده در شکمبه (پودر چربی کلسیمی امگا-۳ ماهی (پرشیافت))، (۳) جیره بر پایه جو + مکمل حاوی اسیدهای چرب اشیاع (مکمل اسید پالمتیک) و (۴) جیره بر پایه جو + مکمل حاوی اسیدهای چرب غیراشیاع محافظت شده در شکمبه (پودر چربی کلسیمی امگا-۳ ماهی). جیره‌ها بر اساس جداول انجمن ملی تحقیقات (۲۰۰۷) گوسفند و بز و با استفاده از نرم‌افزار SRNS (نسخه ۱/۹/۴۴۶۸) (۴۹) به صورت ایزوانرژتیک و ایزونیترورژنوس و با مقادیر یکسان چربی با استفاده از منابع خوراکی معمول تنظیم شد. مکمل اسیدهای چرب غیر اشیاع محافظت

(MilcoScanTMS50) مورد اندازه گیری قرار گرفت. مقدار شیر تصحیح شده برای $\frac{3}{5}$ و ۴ درصد چربی با استفاده از معادله های ذیل محاسبه گردیدند (۳۳). شیر تصحیح شده برای $\frac{3}{5}$ درصد چربی: (تولید چربی (کیلوگرم) $\times$ ۱۶/۷) + (تولید شیر (کیلوگرم) $\times$ ۰/۴) شیر تصحیح شده برای ۴ درصد چربی: (تولید چربی (کیلوگرم) $\times$ ۱۵) + (تولید شیر (کیلوگرم) $\times$ ۰/۴)

اندازه گیری شدند. ثبت میزان تولید شیر میش ها از روز دوم بعد از زایش به صورت روزانه و دوبار در روز و با روش توزین بردها در قبل و بعد از شیر خوردن انجام می گرفت. باقی مانده شیر پستان میش ها بعد از تغذیه بردها دوشیده می شد و به تفاوت وزن بردها در بعد و قبل از شیر خوردن اضافه می گردید. به منظور تعیین ترکیبات شیر تولیدی، نمونه شیر هر هفته در دو روز متوالی جمع آوری شد و ترکیبات آن با استفاده از دستگاه میلکو اسکن

جدول ۱: اجزاء و ترکیب شیمیایی جیره های آزمایشی در قبل از زایش (درصد ماده خشک)

Table 1. Ingredients and nutrient composition of the experimental diets in prepartum (DM %)

تیمارها	اقلام خوراکی	ذرت+آماگا ۳	ذرت+آماگا ۳	جو+آماگا ۳	جو+پالم
Feedstuff	(Alfaalfa hay)	32	32	30	30
Silage	(Corn silage)	30	30	32	32
Straw	(Wheat straw)	5.7	5.7	5	5
Grain	(Barely grain)	-	-	20	20
Corn	(Corn grain)	19	19	-	-
Soybean meal	(Soybean meal)	7.3	7.3	6	6
Wheat bran	(Wheat bran)	4	4	5	5
Fat powder	(Fat powder)	1.5	1.5	1.5	1.5
Vit-Min supplement	مکمل مواد معدنی - ویتامینی ^۱	0.2	0.2	0.2	0.2
Salt	(Salt)	0.3	0.3	0.3	0.3
نمرک					
مواد مغذی و ترکیبات شیمیایی -٪					
انرژی قابل متاپولیسم -					
ME (Mcal/kg)	2.44	2.44	2.44	2.36	2.36
CP	14.40	14.40	14.40	14.40	14.40
NFC	32.80	32.85	30.90	30.93	Brley+Palm
NDF	43.20	43.21	45.50	45.43	Corn+Omega3
EE	3.90	3.90	3.50	3.50	Barley+omega3
Starch	21.80	21.80	18.70	18.70	ذرت+آماگا ۳
Ash	7.90	7.90	8.00	8.00	جو+آماگا ۳

^۱ مکمل ویتامینی و معدنی شامل ویتامین A ۱۰۰۰۰۰ وحدت بین المللی، ویتامین D3 ۲۵۰۰۰ وحدت بین المللی، ویتامین E ۳۰۰۰ واحد بین المللی، منزیم ۳۲۰۰۰ میلی گرم، منگنز ۱۰۰۰۰ میلی گرم، روی ۱۰۰۰۰ میلی گرم، مس ۳۰۰ میلی گرم، سلنیوم ۱۰۰ میلی گرم، کلسیم ۱۰۰ میلی گرم، آهن ۳۰۰۰ میلی گرم، کالت ۱۰۰ میلی گرم، فسفر ۲۰۰۰۰ میلی گرم، مونتسبن ۱۵۰۰ میلی گرم، آنتی اکسیدان ۱۰۰ میلی گرم در هر کیلوگرم می باشد.

جدول ۲: اجزاء و ترکیب شیمیایی جیره‌های آزمایشی در بعد از زایش (درصد ماده خشک)

Table 2. Ingredients and nutrient composition of the experimental diets in postpartum (DM %)

تیمارها-Treatments	ذرت + اسیدپالmitik	ذرت + امگا3	جو+پالم	جو+امگا3	Barley+omega3
اقلام خوراکی	(Feedstuff)				25
یونجه خشک	(Alfaalfa hay)				32.5
سیالاز ذرت	(Corn silage)				-
کاه گندم	(Wheat straw)				25
دانه جو	(Barely grain)				-
دانه ذرت	(Corn grain)				6
کنجاله سویا	(Soybean meal)				7.5
سبوس گندم	(Wheat bran)				3
پودر چربی	(Fat powder)				0.25
مکمل مواد معدنی - ویتامینی ^۱					0.43
(Vit-Min supplement)					0.32
دی کلسیم فسفات	(DCP)				
نمک	(Salt)				

مواد غذی و ترکیبات شیمیایی -٪

خاکستر	Ash	فibre نامحلول در شوینده خشکی	(NDF)	کربوهیدرات‌های غیرالیافی	(NFC)	پروتئین خام	ME (Mcal/kg)	انرژی قابل متابولیسم
عصاره اتری	(EE)					41.81	2.54	2.49
نشاسته	(Starch)					4.80	2.54	2.49
میکمل ویتامینی و معدنی شامل ویتامین A ۱۰۰۰۰۰۰ و احمد بین المللی، ویتامین D3 ۲۵۰۰۰۰ واحد بین المللی، ویتامین E ۳۰۰۰ واحد بین المللی، مینزیم ۳۲۰۰۰ میلی گرم، منگنز ۱۰۰۰۰ میلی گرم، روی ۱۰۰۰۰ میلی گرم، مس ۳۰۰ میلی گرم، سلنیوم ۱۰۰ میلی گرم، کلسیم ۱۰۰ میلی گرم، آهن ۳۰۰ میلی گرم، کбалت ۱۰۰ میلی گرم، فسفر ۳۰۰۰۰ میلی گرم، مونتیسین ۱۵۰۰ میلی گرم، آنتی اکسیدان ۱۰۰ میلی گرم در هر کیلوگرم می‌باشد.								
خاکستر	(Ash)					22.10	25.00	22.10
نشاسته	(Starch)					8.20	25.00	8.20
عصاره اتری	(EE)					4.80	5.20	4.80
فibre نامحلول در شوینده خشکی	(NDF)					41.81	40.92	41.80
کربوهیدرات‌های غیرالیافی	(NFC)					32.70	32.15	32.65
پروتئین خام	(CP)					14.40	14.40	14.40
انرژی قابل متابولیسم	ME (Mcal/kg)					2.49	2.54	2.49

^۱ مکمل ویتامینی و معدنی شامل ویتامین A ۱۰۰۰۰۰۰ و احمد بین المللی، ویتامین D3 ۲۵۰۰۰۰۰ واحد بین المللی، ویتامین E ۳۰۰۰ واحد بین المللی، مینزیم ۳۲۰۰۰ میلی گرم، منگنز ۱۰۰۰۰۰ میلی گرم، روی ۱۰۰۰۰۰ میلی گرم، مس ۳۰۰ میلی گرم، سلنیوم ۱۰۰ میلی گرم، کلسیم ۱۰۰ میلی گرم، آهن ۳۰۰ میلی گرم، کبالت ۱۰۰ میلی گرم، فسفر ۳۰۰۰۰ میلی گرم، مونتیسین ۱۵۰۰ میلی گرم، آنتی اکسیدان ۱۰۰ میلی گرم در هر کیلوگرم می‌باشد.

داده‌های تکرار شده در زمان مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت و مقایسه میانگین با آزمون توکی در سطح احتمال ۵ درصد انجام شد (مدل شماره ۲). داده‌های مربوط به قبل و بعد از زایش به طور جداگانه بررسی شد و برای آنالیز وزن برده‌ها، وزن مادر و وزن تولد به عنوان متغیر همبسته وارد مدل آماری شد (مدل شماره ۳). مدل شماره

آنالیز آماری داده‌ها با استفاده از نرم افزار SAS (Windows; SAS Institute, Cary, NC, USA) ویرایش ۹/۱ انجام گرفت. این تحقیق به صورت آزمایش فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی انجام گرفت (مدل شماره ۱). همه داده‌هایی که دارای اندازه‌گیری در زمان‌های مختلف بودند (ماده خشک مصرفی، تولید و ترکیب شیر، امتیاز وضعیت بدنی و تغییرات وزن بدن) با استفاده از روش Mixed برای

$$Y_{ijk} = \mu + A_i + B_j + AB_{ij} + e_{ijk}$$

$\mu = \text{میانگین کل، } A_i = \text{اثر منبع غله، } B_j = \text{اثر منبع اسیدهای چرب، } AB_{ij} = \text{اثر متقابل دو فاکتور و } e_{ijk} = \text{اثر اشتباہ آزمایشی}$ $Y_{ijk} = \mu + T_i + A(i)j + S_k + (T \times S)_{jk} + B(X_{ij} - X..) + e_{ijk}$ $\mu = \text{میانگین کل، } T_i = \text{اثر تیمار، } A(i)j = \text{اثر تصادفی حیوان در تیمار، } S_k = \text{زمان نمونه‌گیری، } (T \times S)_{jk} = \text{اثر متقابل تیمار در زمان نمونه‌گیری، } B = \text{ضریب تابعیت کوواریت وزن و } e_{ijk} = \text{اثر اشتباہ آزمایشی}$	$\mu = \text{میانگین کل، } A_i = \text{اثر منبع غله، } B_j = \text{اثر منبع اسیدهای چرب، } AB_{ij} = \text{اثر متقابل دو فاکتور و } e_{ijk} = \text{اثر اشتباہ آزمایشی}$ $Y_{ijk} = \mu + T_i + A(i)j + S_k + (T \times S)_{jk} + e_{ijk}$ $\mu = \text{میانگین کل، } T_i = \text{اثر تیمار، } A(i)j = \text{اثر تصادفی حیوان در تیمار، } S_k = \text{زمان نمونه‌گیری، } (T \times S)_{jk} = \text{اثر متقابل تیمار در زمان نمونه‌گیری و } e_{ijk} = \text{اثر اشتباہ آزمایشی}$
مدل شماره ۳	مدل شماره ۲

جدول ۳: ترتیب اسیدهای چرب موجود در پودر چربی‌های مورد استفاده در جیره‌های آزمایشی (درصد)

Table 3. Fatty acids composition of fat powders used in experimental diets (%)

Persia fat (Omega3)	پودر چربی رومی فت Rumifat R100	اسیدهای چرب Fatty acid
20	73	اسید پالمیتیک (C16)
15	5	اسید استاریک (C18)
25	14	اسید اولئیک (C18:1)
5	2-3	اسید لیونلیک (C18:2)
5	-	اسید لیونلیک (C18:3)
14	-	اسید ایکوزاپتاانوئیک و دوکوزاهگزانوئیک (EPA & DHA)
40	-	اسیدهای چرب اشباع (SFA)
60	-	اسیدهای چرب غیر اشباع (USFA)
30	-	اسیدهای چرب غیر اشباع با چند پیوند دوگانه (PUFA)
83-85	99	چربی کل (Total fat)

و ۲۰) نتایج مشابه نتایج تحقیق حاضر را در ارتباط با اثر نوع غله روی قابلیت هضم بدست آورده بودند. اما در آزمایشی سیلوریا و همکاران (۲۰۰۷)، گزارش کردند که جیره دارای ذرت در مقایسه با جیره دارای جو باعث افزایش قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی و چربی در گاوها شیرده می‌شود اما بر قابلیت هضم پروتئین اثری نداشت (۴۶). هارواتن و آلن (۲۰۰۶) در مطالعات خود مشاهده کردند که اثرات انواع مختلف چربی محافظت شده بر روی گوارش پذیری ظاهری ماده آلی، ماده خشک و نشاسته در بین تیمارها یکسان بود (۲۴). با این حال پتیت (۲۰۰۲) تأثیر منفی مکمل‌های اسیدهای چرب امگا-۳ و امگا-۶ بر

نتایج و بحث

نتایج مربوط به قابلیت هضم ماده خشک، ماده آلی، پروتئین، عصاره اتری و خاکستر قبل و بعد از زایش در جداول ۳ و ۴ آمده است. نتایج نشان داد که هم در قبل و هم بعد از زایش، نوع غله و نوع مکمل اسیدهای چرب مورد استفاده در جیره اثر معنی‌داری بر قابلیت هضم مواد مغذی نداشته است ($P > 0.05$). در قبل از زایش قابلیت هضم پروتئین در تیمارهای حاوی اسید پالمیتیک کمی کمتر از تیمارهای حاوی پودر چربی امگا-۳ بودند که البته این کاهش هم معنی‌دار نبود. مطالعات مختلفی در گوساله‌های نر پرورای (۲۰) و در گاوها شیری هاشتاین (۱۵، ۲۹)

ماهی به جیره بر ضرایب گوارش پذیری انواع موادمغذی مشاهده نکردند (۳۹، ۳۰).

قابلیت هضم موادمغذی مختلف به غیر از پروتئین خام را گزارش نمود (۳۸). کیو و همکاران (۲۰۰۴) و کیتزا و همکاران (۲۰۰۳) تأثیری از افزودن روغن

جدول ۴- اثرات تیمارهای آزمایشی بر قابلیت هضم مواد مغذی (بر حسب درصد) در میش‌ها قبل از زایش

Table 3. Effects of treats on nutrient digestibility (%) in ewes at prepartum

(P-value)			تیمارها (Treatments)								صفت
اثر متقابل	اسیدچرب	نشاسته	SEM	جو+امگا3 Barley+omega3	جو+پالم Brley+Palm	ذرت+امگا3 Corn+Omega3	ذرت+پالم Corn+Palm	(DM)	Parameter		
0.31	0.32	0.56	0.716	65.35	65.45	65.12	65.15	(DM)	ماده خشک		
0.56	0.14	0.58	0.542	68.24	67.54	66.34	66.25	(OM)	ماده الی		
0.35	0.11	0.05	0.515	60.25	58.54	60.43	58.25	(CP)	پروتئین		
0.46	0.12	0.65	0.714	66.55	65.56	66.25	64.04	(EE)	عصاره اتری		
0.86	0.46	0.84	1.145	48.35	48.67	48.32	47.45	(Ash)	خاکستر		

SEM: خطای استاندارد میانگین‌ها

جدول ۵- اثرات تیمارهای آزمایشی بر قابلیت هضم مواد مغذی (بر حسب درصد) در میش‌ها بعد از زایش

Table 5. Effects of treats on nutrient digestibility (%) in ewes at postpartum

(P-value)			تیمارها (Treatments)								صفت
اثر متقابل	اسیدچرب	نشاسته	SEM	جو+امگا3 Barley+omega3	جو+پالم Brley+Palm	ذرت+امگا3 Corn+Omega3	ذرت+پالم Corn+Palm	(DM)	Parameter		
0.58	0.89	0.57	1.07	69.05	68.28	67.81	68.28	(DM)	ماده خشک		
0.73	0.88	0.24	1.09	71.01	71.56	70.03	69.8	(OM)	ماده الی		
0.12	0.72	0.92	0.54	71.66	70.51	70.66	71.4	(CP)	پروتئین		
0.72	0.92	0.38	1.4	72.7	73.09	71.92	71.27	(EE)	عصاره اتری		
0.73	0.88	0.24	1.09	28.98	28.44	29.96	30.19	(Ash)	خاکستر		

SEM: خطای استاندارد میانگین‌ها

اثرات متقابل آنها قرار نگرفته است ($P > 0.05$). در بعد از زایش اثر منبع نشاسته و منبع اسیدهای چرب بر تغییرات وزن میش‌ها معنی دار بود ($P < 0.05$). به گونه‌ای که در میش‌های تغذیه شده با جیره‌های حاوی دانه جو کاهش وزن بیشتری نسبت به

نتایج مربوط به عملکرد میش‌ها در قبل و بعد از زایش و تغییرات وزن بدن برده‌ها در جدول ۵ آمده است. نتایج نشان داد که در قبل از زایش مصرف خوراک، افزایش وزن روزانه و نمره وضعیت بدنی میش‌ها تحت تأثیر منبع نشاسته و نوع مکمل چربی و

تحقیقان بیان کرده‌اند که اثر مکمل‌های چربی بر ماده خشک مصرفی و عملکرد دامها متغیر است و تنوع مشاهده شده در نتایج مربوط به استفاده از منابع مختلف اسیدهای چرب به عواملی همچون نسبت علوفه به کنسانتره، مقدار و نوع چربی، دفعات خوراک‌دهی و مدت زمان دسترسی حیوان به خوراک در مطالعات مختلف نسبت داد.

نتایج مربوط به اثرات منبع نشاسته و منبع اسیدهای چرب بر تولید و ترکیبات شیر میش‌ها در جدول ۵ آورده شده است. میزان تولید شیر تحت تاثیر هیچ یک از تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت. در صد چربی شیر تیمارهای حاوی دانه جو بصورت معنی‌داری بیشتر از تیمارهای حاوی دانه ذرت بود ($P<0.05$) و همچنین در بین تیمارهای حاوی دانه جو، تیمار مکمل اسید پالmitik دارای درصد چربی شیر بیشتری نسبت به تیمار مکمل امگا-۳ بود. همچنین در مورد پروتئین، لاکتوز و کل مواد جامد بدون چربی (منبع اسیدهای چرب)، در مورد نیتروژن اورهای شیر (منبع نشاسته) و در مورد کل مواد جامد، شیر ۳/۵ و ۴ درصد و گرم چربی تولیدی (هم منبع نشاسته و هم منبه اسیدهای چرب) اثرات معنی‌داری را نشان دادند. چندین محقق (۲۱، ۱۵) عدم تفاوت در میزان تولید شیر گاوهای مصرف کننده جیره‌های حاوی دانه ذرت در مقابل دانه جو را گزارش کرده‌اند که با نتایج ما همخوانی دارند. البته تحقیقان دیگر (۳۱)، هم نتایج متناقض با نتایج ما را گزارش کردند. بخاطر تفاوت در مقدار استفاده از دانه غلات در جیره‌ها، نوع جیره پایه، فرآوری فیزیکی دانه‌های غلات و حتی تفاوت در مقدار مواد مغذی غلات از یک محموله تا محموله دیگر، مقایسه اثرات آنها با هم‌دیگر مشکل است. تولید شیر در گاوهای دریافت کننده روغن ماهی (اسید چرب امگا-۳) تفاوت معنی‌داری با گروه دریافت کننده چربی اشباع نداشت که مشابه با نتایج تحقیق حاضر بود (۲۶). در مطالعه

جیره‌های حاوی دانه ذرت مشاهده شد. همچنین در میش‌های مصرف کننده دانه جو، مکمل اسید چرب امگا-۳ باعث کاهش وزن بیشتری نسبت به اسید پالmitik شد اما برای جیره‌های حاوی ذرت این بر عکس بود. سایر پارامترهای بعد از زایش تحت تاثیر قرار نگرفتند.

مشابه با نتایج آزمایش حاضر، جیره‌های دارای منبع غلات متفاوت (ذرت، گندم، یولاف) (۲۰) و جیره‌های دارای گندم یا سبز زمینی نیز بر مصرف ماده خشک در گاوهای شیرده اثری نداشتند (۲۷). اما سیلویرا و همکاران (۲۰۰۷)، افزایش مصرف ماده خشک در گاوهای تغذیه شده با جیره دارای ذرت در مقایسه با جو را گزارش کردند (۴۶). کابریتا و همکاران (۲۰۰۹)، بیان کردند جیره‌هایی که سرعت تجزیه شدن نشاسته آنها در شکمبه بیشتر است ممکن است از طریق کاهش pH مایع شکمبه و افزایش تولید اسیدهای چرب فرار، مصرف ماده خشک را توسط مکانیسم‌های تنظیمی کاهش دهند (۱۰). اثرات متفاوت منبع نشاسته بر مصرف ماده خشک در این مطالعات را می‌توان به غلظت نشاسته جیره (۱۲)، نوع فراوری غلات مورد استفاده و اندازه ذرات علوفه (۴۲) ارتباط داد.

در اکثر مطالعات انجام شده تغذیه اسیدهای چرب محافظت شده در شکمبه (۱/۸-۵ درصد ماده خشک جیره) در بعد از زایش تاثیری بر ماده خشک مصرفی نداشته است (۴۷، ۳۷، ۳۲ و ۴۵). اسیدهای چرب با چند پیوند دو گانه می‌توانند باعث تغییراتی در محیط شکمبه شده و از طریق مهار سیستم تنفسی و تجزیه سلولهای باکتریایی جمعیت میکروبی شکمبه را تغییر بدنهند که این خود می‌تواند باعث کاهش گوارش پذیری الیاف و نیز کاهش خوراک مصرفی شود (۴۸). دلیل کاهش وزن بیشتر در زمان استفاده از ممکل اسید چرب غیر اشباع احتمالاً تولید شیر تصحیح شده کمتر در این تیمارها می‌باشد. در کل،

متوسط زنجیر چربی شیر در غدد پستانی ممکن است بوسیله اسید چرب C18:1trans مهار شوند، بویژه trans-10C18:1 می‌تواند باعث کاهش چربی شیر گردد (۹، ۱۰). اما به هر حال، کاهش برداشت اسیدهای چرب از پلاسما توسط غدد پستانی و یا تنظیم مستقیم بیان چندین ژن دخیل در ساخت چربی شیر یا هر دو مورد از سایر ساز و کارهای مطروحه در این خصوص می‌باشد (۲). همچنین مکانیسم دیگری که در این رابطه بیان می‌شود کاهش پیش سازهای گلوکوژنیک جیره که با چربی جایگزین شده است باشد (۱۱). در رابطه با لاكتوز شیر می‌توان گفت که مکمل چربی جایگزین بخشی از کربوهیدرات جیره می‌گردد که منجر به کاهش کربوهیدرات مصرفی می‌گردد و احتمالاً اسید پروپیونیک و سایر متabolیت‌هایی که می‌تواند باعث افزایش ستز گلوکز کبد و ترشح انسولین از پانکراس گردد کاهش می‌یابند، کاهش مقدار گلوکز مورد نیاز در بافت پستانی برای تولید لاكتوز سبب افت لاكتوز شیر می‌شود. پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که خوراندن روغن ماهی میتواند باعث کاهش تولید شیر و نیز شیر تصحیح شده برای انرژی شود (۱۶، ۵۳، ۲۰۰۰). ناهمسو با یافته‌های پژوهش حاضر، داناآوان و همکاران (۲۰۰۰) کاهشی در تولید شیر با خوراندن روغن ماهی تا ۳ درصد ماده خشک چیره مشاهده نکردند (۱۶). همچنین ابوغازله و همکاران (۲۰۰۲) تفاوتی در ماده خشک مصرفی و تولید شیر در گاوها تغذیه شده با ۲ درصد روغن ماهی در مقایسه با ۲ درصد روغن سویای حاصل از دانه سویای اکسترود شده گزارش نکردند (۱). این پژوهشگران بیان کردند که برای کاهش پروتئین شیر با تغذیه منبع چربی چندین هفته زمان لازم است و ممکن است که در طرح‌های کوتاه مدت مانند طرح مربع لاتین که دوره‌های آزمایشی کوتاه هستند این کاهش قابل تشخیص نباشد.

آلرید و همکاران (۲۰۰۶)، مصرف مکمل‌های چربی حاوی اسیدهای چرب غیر اشباع اثر منفی بر تولید شیر نداشته است (۵). در اغلب موارد استفاده از مکمل چربی در جیره، همراه با افزایش تولید شیر بوده است، چرا که افزودن چربی به جیره سبب افزایش انرژی مصرفی دام می‌گردد. با این حال افزودن چربی به جیره آماده به زایش همیشه با تردیدهایی روبرو بوده است و در بین نتایج گزارش شده توسط پژوهشگران تنافق‌هایی دیده می‌شود. یکی از تئوری‌های پژوهشگرانی که موافق افزودن مکمل چربی به جیره دوره آماده به زایش هستند این بوده است که افزودن مکمل چربی در این دوره سبب سازگار شدن حیوان به چربی مصرفی در بعد زایش می‌شود (۲۰، ۶). نسبت علوفه به کنسانتره، مرحله شیردهی و ترکیب جیره همگی متغیرهای هستند که می‌توانند بر میزان تولید شیر در پاسخ به افزودن مکمل‌های چربی نقش داشته باشند. در بعضی از مطالعات (۱۳، ۲۹) تفاوتی بین دانه ذرت و جو از نظر میزان درصد چربی شیر مشاهده نشده است. برخلاف نتایج تحقیق حاضر گاوها مصرف کننده جیره حاوی دانه ذرت دارای درصد چربی شیر بیشتری نسبت به گروه مصرف کننده دانه جو بودند (۱۵). اثرات متفاوت ممکن است بخاطر سطح استفاده از دانه جو و ذرت در جیره، باشد. تفاوت‌های مشاهده شده در محتوای چربی شیر بدون شک منعکس کننده تفاوت‌ها در محل و مقدار هضم این دو منبع غله است (۳۵). کمترین درصد چربی شیر در پژوهش حاضر مربوط به تیمار ۲ می‌باشد که از اسید چرب غیراشباع (مکمل امگا-۳-ماهی) و دانه ذرت استفاده کرده است. در واقع زمانی که اسیدهای چرب غیراشباع با چند پیوند دوگانه در شکمبه تحت شرایط اسیدی بیوهیدروژنه می‌شوند، اسید چرب trans C18:1 بیشتری نسبت به C18:0 تولید می‌شود. آنزمیهای مسئول ستز اسیدهای چرب کوتاه و

جدول ۶: اثرات تیمارهای آزمایشی بر مصرف خوراک، وزن بدن و نمره وضعیت بدنی میش‌ها و تغییرات وزن بردها طی دوره انتقال

Table 5. Effects of experimental diets on DMI, BW and BCS of ewes and weight change in lamb at transition period

اثر متقابل Interaction	اسید چرب Fatty acid	نشاسته Starch	SEM	تیمارها (Treatment)				صفت (Parameters)
				جو+امگا3 Barley+omega3	جو+پالم Brley+Palm	ذرت+امگا3 Corn+Omega3	ذرت+پالم Corn+Palm	
0.08	0.86	0.39	0.46	2.41	2.32	2.27	2.37	قبل از زایش (Prepartum)
0.34	0.35	0.34	0.02	0.092	0.090	0.076	0.087	مصرف خوراک روزانه (کیلو گرم) (Dry matter intake) (Kg)
0.17	0.44	0.83	0.04	2.84	2.86	2.90	2.81	افزایش وزن روزانه (کیلو گرم) (Daily weight gain) (Kg)
0.19	0.62	0.96	0.06	2.91	2.85	2.82	2.95	نمره وضعیت بدنی (Body condition score) (Postpartum)
0.07	0.01	0.004	0.02	-0.088	-0.084	-0.073	-0.080	بعد از زایش (Kg) (Dry matter intake) (Kg)
0.35	0.54	0.86	0.07	2.62	2.53	2.88	2.63	تغییرات وزن روزانه (کیلو گرم) (daily weight change) (Kg)
0.66	0.85	0.25	0.05	4.18	4.17	4.10	4.13	نمره وضعیت بدنی (Body condition score) (Lamb weight birth) (Kg)
0.59	0.54	0.13	3.92	139.3	133.6	143.6	143.3	وزن تولد بره (کیلو گرم) (Lamb weight gain) (Kg)
								افزایش وزن بره (گرم) (Lamb weight gain) (Kg)

SEM: خطای استاندارد میانگین‌ها

جدول ۷: اثر تیمارهای آزمایشی بر تولید و ترکیب شیر در میش‌های قزل

Table 6. Effects of experimental diets on milk yield and composition of ewes

اثر متقابل Interaction	اسید چرب Fatty acid	نشاسته Starch	SEM	تیمارها (Treatment)				صفت (Parameter)
				جو+امگا3 Barley+omega3	جو+پالم Brley+Palm	ذرت+امگا3 Corn+Omega3	ذرت+پالم Corn+Palm	
0.73	0.21	0.44	0.066	1.34	1.29	1.31	1.22	تولید شیر (کیلو گرم در روز) (Milk yield (Kg/d))
0.04	0.0005	0.0001	0.252	6.94 ^b	8.50 ^a	6.10 ^c	6.64 ^{bc}	چربی (%)
0.03	0.001	0.0001	3.870	92.99 ^b	109.65 ^a	79.91 ^b	81.00 ^b	چربی (گرم)
0.24	0.04	0.41	0.178	5.55	5.70	5.25	5.75	پروتئین (%)
0.70	0.80	0.16	3.077	74.37	73.53	68.77	70.15	پروتئین (گرم)
0.79	0.006	0.15	0.073	4.72	4.94	4.64	4.83	لакتوز (%)
0.90	0.47	0.09	2.946	65.37	63.80	61.10	58.89	لакتوز (گرم)
0.83	0.003	0.0002	0.413	12.83	14.16	11.00	12.28	کل مواد جامد
0.52	0.03	0.46	0.232	10.09	10.43	9.78	10.41	کل مواد جامد بدون چربی
								Free fat total solids
								نیتروژن اورهای (Mg/dl)
0.06	0.06	0.0001	0.760	17.03	13.28	8.50	8.51	میلی گرم در دسی لیتر
0.06	0.02	0.002	0.251	0.93	1.19	0.74	0.78	شیر تصحیح شده (% Fat corrected milk)
0.05	0.01	0.0001	0.062	0.97	0.27	0.77	0.81	شیر تصحیح شده (% Fat corrected milk)
								3.5% Fat corrected milk

^a: حروف متفاوت در هر ردیف نشان دهنده اختلاف آماری معنی دار در سطح خطای ۰/۰۵ می باشد. SEM: خطای استاندارد میانگین‌ها

Means with different superscript letters in row are significantly different ($P < 0.05$).

تأثیر قرار گرفته بودند. همچنین احتمالاً استفاده از دانه ذرت و مکمل اسیدچرب اشبع باعث کاهش وزن کمتری در میش‌ها در بعد از زایمان می‌شود. دلیل کاهش وزن بیشتر در زمان استفاده از مکمل اسیدچرب غیر اشبع احتمالاً تولید شیر تصحیح شده کمتر در این تیمارها می‌باشد.

نتیجه‌گیری کلی

نتایج این پژوهش به طور کلی نشان داد که نوع منبع نشاسته و مکمل چربی در جیره میش‌های قزل اثر معنی‌داری بر عملکرد تولیدی و قابلیت هضم مواد مغذی نداشت اگرچه جیره بر پایه جو و مکمل شده با چربی غیر اشبع تمایل به افزایش عملکرد میش داشتند. هر چند ترکیبات شیر بطور معنی‌داری تحت

منابع

1. AbuGhazaleh, A.A., Schingoethe, D.J., Hippen, A.R., Kalscheur, K.F. and Whitlock, L.A. 2002. Fatty acid profiles of milk and rumen digesta from cows fed fish oil, extruded soybeans or their blend. *Journal of Dairy Science*. 85: 2266-2276.
2. Ahnadi, C.E., Beswick, N., Delbecchi, L., Kenelly, J.J. and Lacasse, P. 2002. Addition of fish oil to diets for dairy cows. II. Effects on milk fat and gene expression of mammary lipogenic enzymes. *Journal of Dairy Research*, 69: 521-531.
3. Alizadeh, A.R., Alikhani, M., Ghorbani, G.R., Rahmani, H.R., Rashidi, L. and Loor, J.J. 2012. Effects of feeding roasted safflower seeds (variety IL-111) and fish oil on dry matter intake, performance and milk fatty acid profiles in dairy cattle. *Journal of Animal Physiology and Animal Nutrition*. 96: 466-473.
4. Allen, M.S., Bradford, B.J. and Harvatine, K.J. 2005. The cow as a model to study food intake regulation. *Annual Review of Nutrition*. 25: 523-547.
5. Allred, S.L., Dhiman, T.R., Brennand, C.P., Khanal, R.C., McMahon, D.J. and Luchini, N.D. 2006. Milk and cheese from cows fed calcium salts of palm and fish oil alone or in combination with soybean products. *Journal of Dairy Science*. 89(1): 234-248.
6. Andersen, J.B., Ridder, C. and Larsen, T. 2008. Priming the Cow for Mobilization in the Periparturient cattle. *Journal of Dairy Science*. 91: 1029-1043.
7. Ankom, 1998. Procedures for Fibre and *In vitro* Analysis. Accessed at <http://www.ankom.com>.
8. AOAC. 2000. Official methods of analysis, 17 thed. Association of official analytical chemists, Arlington, VA.
9. Babaei, M.K., Mirzaei-Alamouti, H. and Nikkhah, A. 2019. Cereals level and source effects on rumen fermentation, colostrum and milk properties, and blood metabolites in periparturient ewes. *Animal*. 13(6): 1165-1172.
10. Banchero, G.E., Quintans, G., Vazquez, A., Gigena, F., La Manna, A., Lindsay, D.R. and Milton, J.T.B. 2007. Effect of supplementation of ewes with barley or maize during the last week of pregnancy on colostrum production. *Animal*. 1(4): 625-630.
11. Bauman, S.W. and Griinari, J.M. 2003. Nutritional regulation of milk fat synthesis. *Annual Review of Nutrition*. 23: 203-227.
12. Cabrita, A.R.J., Vale, J.M.P., Bessa, R., J.B., Dewhurst, R.J. and Fonseca, A.J. M. 2009. Effects of dietary starch source and buffers on milk responses and rumen fatty acid biohydrogenation in dairy cows fed maize silage-based diets. *Journal of Animal feed science and technology*. 152: 267-277.
13. Casper, D.P., Maiga, H.A., Brouk, M.J., and Schingoethe, D.J. 1999. Synchronization of carbohydrate and protein sources on fermentation and passage rates in dairy cows. *Journal of Dairy Science*. 82: 1779-1790.

14. De Visser, H., Van der Togt, P.L. and Tamminga, S. 1990. Structural and non-structural carbohydrates in concentrate supplements of silage-based dairy cow rations. 1. Feed intake and milk production. *Netherlands Journal of Agricultural Science.* 38: 487-498.
15. DePeters, E.J. and Taylor, S.J. 1985. Effects of feeding corn or barley on composition of milk and diet digestibility. *Journal of Dairy Science.* 68(8): 2027-2032.
16. Donovan, D.C., Schingoethe, D.J., Baer, R.J., Ryali, J., Hippen, A.R. and Franklin, S.T. 2000. Influence of dietary fish oil on conjugated linoleic acid and other fatty acids in milk fat from lactating dairy cows. *Journal of Dairy Science.* 83:2620–2628.
17. Drackley, J.K. 1999. *ADSA Foundation Scholar Award.* Biology of dairy cows during the transition period: the final frontier. *Journal of Dairy Science.* 82: 2259-2273.
18. Fatehi, F., Dehghan-Banadaky, M., Reza-Yazdi, K., Moradi-Shahrbabak, M., and Anele, Y.U. 2013. Performance, carcass quality and blood metabolites of Holstein bulls on feedlot feeding of different proportions of barley grain to maize grain. *Journal of Animal and Feed Sciences.* 22(1): 35-43.
19. Froetschel, M.A. 2011. Nutritional intervention to improve the calcium and energetic status of high producing transition dairy cattle. In 25th Annual Meeting Proceedings: 19-27.
20. Gozho, G.N. and Mutsvangwa, T. 2008. Influence of carbohydrate source on ruminal fermentation characteristics, performance, and microbial protein synthesis in dairy cows. *Journal of dairy science.* 91(7): 2726-2735.
21. Grings, E.E., Roffler, R.E. and Deitelhoff, D.P. 1992. Evaluation of corn and barley as energy sources for cows in early lactation fed alfalfa-based diets. *Journal of dairy science.* 75(1): 193-200.
22. Grummer, RR. 1995. Impact of changes in organic nutrient metabolism on feeding the transition dairy cow. *Journal of Animal Science.* 73: 2820-2833.
23. Harmon, D.L. 1992. Impact of nutrition on pancreatic exocrine and endocrine secretion in ruminants: a review. *Journal of Animal Science.* 70(4): 1290-1301.
24. Harvatine, K.J. and Allen, M.S. 2006. Effects of fatty acid supplements on feed intake, and feeding and chewing behavior of lactating dairy cows. *Journal of dairy science* 89(3): 1104-1112.
25. Jafari Jafarpour, R. 2013. Effect of Dry Period Length and Energy Sources of Transition Diets on Production and Reproduction Aspects of Holstein Dairy Cows. Ph.D. Dissertation. Ferdowsi University of Mashhad. (In Persian).
26. Javaheri Barfroshi, H., Tohidi, A., Sadeghipanah, H., ZHandi, M. and Zainodini, S. 2014. Effect of fat supplement type on milk production and composition and blood parameters during the transition period in Holstein cattle. *Journal of Ruminant Research.* 6(3): 56-70. (In Persian).
27. Jurjanz, S., Colin-Schoellen, O., Gardeur, J.N. and Laurent, F. 1998. Alteration of milk fat by variation in the source and amount of starch in a total mixed diet fed to dairy cows. *Journal of dairy science.* 81(11): 2924-2933.
28. Kargar, S., Ghorbani, G.R., Alikhani, M., Khorvash, M., Rashidi, L. and Schingoethe, D.J. 2012. Lactational performance and milk fatty acid profile of Holstein cows in response to dietary fat supplements and forage: concentrate ratio. *Livestock Science.* 150: 274–283.
29. Khorasani, G.R., Okine, E.K. and Kennelly, J.J. 2001. Effects of substituting barley grain with corn on ruminal fermentation characteristics, milk yield, and milk composition of Holstein cows. *Journal of Dairy Science.* 84: 2760–2769.
30. Kitessa, S.M., Peake, D., Bencini, R. and Williams, A.J. 2003. Fish oil metabolism in ruminants: III. Transfer of n-3 polyunsaturated fatty acids (PUFA) from tuna oil into sheep's milk. *Journal of Animal Feed Science and Technology.* 108(1-4): 1-14.
31. McCarthy Jr., R.D., Klusmeyer, T.H., Vicini, J.L., Clark, J.H. and Nelson, D.R. 1989. Effects of source of protein

- and carbohydrate on ruminal fermentation and passage of nutrients to the small intestine of lactating cows. *Journal of Dairy Science*. 72(8): 2002-2016.
32. Moallem, U., Folman, Y., and Sklan, D. 2000. Effects of somatotropin and dietary calcium soaps of fatty acids in early lactation on milk production, dry matter intake, and energy balance of high-yielding dairy cows. *Journal of dairy science*. 83(9): 2085-2094.
33. National Research Council. 2001. Nutrient Requirement of Dairy Cattle, 7th, Rew. Ed. National Academy Press, Washington, D.C.
34. National Research Council. 2007. Nutrient Requirements of Small Ruminants: Sheep, Goats, Cervide and New York Camelids. National Academy of Science, Washington, DC.
35. Okine, E.K. and Kennelly, J.J. 1994. From fiber to starch: the evolution of the cow. *Advance Dairy Technology*. 6: 187-198.
36. Palmquist, D.L. and T.C. Jenkins. 1980. Fat in lactation rations: Review. *Journal of Dairy Science*. 63: 1-14.
37. Palmquist, D.L. and Weiss, W.P. 1994. Blood and hydrolyzed feather meals as sources of undegradable protein in high fat diets for cows in early lactation. *Journal of Dairy science*. 77(6): 1630-1643.
38. Petit, H.V. 2002. Digestion, milk production, milk composition, and blood composition of dairy cows fed whole flaxseed. *Journal of Dairy Science*. 85: 1482-1490.
39. Qiu, X., Eastridge, M.L., Griswold, K.E. and Firkins, J.L. 2004. Effects of substrate, passage rate, and pH in continuous culture on flows of conjugated linoleic acid and Trans C18: 1. *Journal of Dairy science*. 87(10): 3473-3479.
40. Reynolds, C.K. 2006. Production and metabolic effects of site of starch digestion in dairy cattle. *Journal of Animal Feed Science and Technology*. 130:78-94.
41. Rigout, S., Hurtaud, C., Lemosquet, S., Bach, A., and Rulquin, H. 2003. Lactational effect of propionic acid and duodenal glucose in cows. *Journal of Dairy Science*. 86: 243-253.
42. Rode, L.M. and Satter, L.D. 1988. Effect of amount and length of alfalfa hay in diets containing barley or corn on site of digestion and rumen microbial protein synthesis in dairy cows. *Canadian Journal of Animal Science*. 68(2): 445-454.
43. Russel, A.J.F., Doney, J.M. and Gunn, R.G. 1969. Subjective assessment of body fat in live sheep. *The Journal of Agricultural Science*. 72(3): 451-454.
44. SAS. 2001. Statistical Analysis System, User's Guide: Statistics. Version 8.2. SAS Institute, Cary, NC, USA.
45. Schroeder, G.F., Delahoy, J.E., Vidaurreta, I., Bargo, F., Gagliostro, G.A. and Muller, L.D. 2003. Milk fatty acid composition of cows fed a total mixed ration or pasture plus concentrates replacing corn with fat. *Journal of Dairy Science*. 86: 3237-3248.
46. Silveira, C., Oba, M., Beauchemin, K. A., and Helm, J. 2007. Effect of grains differing in expected ruminal fermentability on the productivity of lactating dairy cows. *Journal of Dairy Science*. 90: 2852-2859.
47. Spicer, L.J., Vernon, R.K., Tucker, W.B., Wettemann, R.P., Hogue, J.F., and Adams, G.D. 1993. Effects of inert fat on energy balance, plasma concentrations of hormones, and reproduction in dairy cows. *Journal of Dairy science*. 76(9): 2664-2673.
48. Sutton, J. D., Knight, R., McAllan, A.B. and Smith, R.H. 1983. Digestion and synthesis in the rumen of sheep given diets supplemented with free and protected oils. *British Journal of Nutrition*. 49: 419-432.
49. Tedeschi, L.O., Cannas, A. and Fox, D.G. 2010. A nutrition mathematical model to account for dietary supply and requirements of energy and other nutrients for domesticated small ruminants: The development and evaluation of the Small Ruminant Nutrition System. *Small Ruminant Research*. 89: 174-184.

50. Van Keulen, J.Y.B.A. and Young, B.A. 1977. Evaluation of acid-insoluble ash as a natural marker in ruminant digestibility studies. *Journal of Animal Science*. 44(2): 282-287.
51. Van Soest, P.J., Robertson, J.B. and Lewis, B.A. 1991. Methods for dietary fiber, neutral detergent fiber and non-starch polysaccharides in relation to animal nutrition. *Journal of Dairy Science* 74: 3583-3597.
52. Walsh, S.W., Williams, E.J. and Evans, A.C.O. 2011. A review of the causes of poor fertility in high milk producing dairy cows. *Journal of Animal reproduction science*. 123: 127-138.
53. Whitlock, L.A., Schingoethe, D.J., Hippen, A.R., Kalscheur, K.F., Baer, N. Ramaswamy, R.J. and Kasperson, K.M. 2002. Fish oil and extruded soybeans fed in combination increase conjugated linoleic acids in milk of dairy cows more than when fed separately. *Journal of Dairy Science*. 85: 234-243.
54. Zachut, M., Arieli, A., Lehrer, H., Livshitz, L., Yakoby, S., and Moallem, U. 2010. Effects of increased supplementation of n-3 fatty acids to transition dairy cows on performance and fatty acid profile in plasma, adipose tissue, and milk fat. *Journal of Dairy Science*. 93(12): 5877-5889.

Effects of starch and fatty acids source on performance, milk yield and composition and nutrients digestibility of Qezel ewes during transition period

A. Mohammadian¹, *Y. A. Alijoo² and H. Khalilvandi²

¹PhD. Candidate and ²Assistant Prof., Dept. of Animal Sciences, Faculty of Agriculture and Natural Resources, Urmia University, Urmia, Iran

Received: 05/15/2019; Accepted: 09/25/2019

Abstract

Background and objectives: The transition period of dairy animals is most important because of the sudden and profound physiological and metabolic changes in the course of transition from pregnancy to lactation. The use of different energy supply methods by glucogenic or lipogenic diets during the pre and postpartum periods has been recognized as the main strategies for prevention of metabolic diseases and increasing the pregnancy efficacy. The purpose of this study was to evaluate the effects of different sources of starch and fatty acids on performance, milk yield and composition and nutrients digestibility of Qezel ewes during transition period.

Materials and methods: Twenty pregnant Qezel ewes with average age of three years and average body weight of 65 ± 2 kg from 30 days to the expected time of parturition until 30 days after parturition in a completely randomized design and implemented with 2×2 factorial method. Treatments included: 1) corn-based diet + saturated fatty acids (palmitic acid supplement (Roomi Fat®)); 2) corn-based diet + unsaturated fatty acids (Omega-3 fish) (Persia fat®); 3) barley-based diet + saturated fatty acids (palmitic acid supplement) and 4) barley-based diet + unsaturated fatty acids (supplement omega-3 fish).

Results: The results of this study showed that the experimental treatments had no significant effect on digestibility of dry matter, organic matter, protein, ether extract and ash ($P > 0.05$). The starch and fatty acids source had no significant effect on feed intake before and after parturition and birth weight of lambs ($P > 0.05$). After parturition, the effect of starch and fatty acids source on the ewe's weight changes was significant and in the ewes fed diets containing barley grain, weight loss was higher than corn grain diets ($P < 0.05$). Milk production and milk protein was not affected by the source of starch and fatty acid ($P > 0.05$). Milk fat percentage in treatments containing barley grain was significantly higher than corn grain ($P < 0.05$), as well as in barley-containing treatments, supplemental palmitic acid treatment had a higher milk fat percentage than diets containing of omega-3 fatty acid.

Conclusion: The results of this study showed that the use of corn grain and supplementation of saturated fatty acid would reduce the weight loss in ewes after parturition, which confirmation of these results requires more functional and metabolic experiment.

Keywords: Barley grain, Corn grain, Fatty acid supplementation, Transition period.

---

*Corresponding author; y.alijoo@urmia.ac.ir

